

Uchwała Nr 224
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 28 kwietnia 2022 roku

w sprawie zmian w działaniu M10 „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” oraz w poddziałaniu (10.2) „Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu „Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne”, w poddziałaniu (10.1) „Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych” oraz w poddziałaniu (10.2) „Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Działanie	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne (art. 28)
Poddziałanie	(10.1) Płatności w ramach zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych (10.2) Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie
Typ operacji	Pakiet 1. Rolnictwo zrównoważone Pakiet 2. Ochrona gleb i wód Pakiet 3. Zachowanie sadów tradycyjnych odmian drzew owocowych Pakiet 4. Cenne siedliska i zagrożone gatunki ptaków na obszarach Natura 2000 Pakiet 5. Cenne siedliska poza obszarami Natura 2000 Pakiet 6. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych roślin w rolnictwie Pakiet 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie.
Strona	336-452

Rodzaj zmiany:

- a) umożliwienie stosowania wapnowania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony, jako odstępstwa od zakazu wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem;
- b) podwyższenie stawek płatności dla poszczególnych pakietów/wariantów od 2023 r.;
- c) dostosowanie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych do ram prawnych kolejnego okresu programowania

Zmiana w części 8.2.10.3.1.1. Opis rodzaju operacji, strona 336

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(.....)

Wymogi jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone:

(...)

6. Zastosowanie m.in. w celu uzyskania dodatniego bilansu materii organicznej na działce rolnej:

- w zmianowaniu minimum 3 grup upraw w ciągu 5 lat zobowiązania;
- najpóźniej w 4 roku okresu zobowiązania, w dwóch różnych latach:
 - o międzyplonu (wysiewanego w terminie do 1 października, przy jednoczesnym zakazie wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania, przed 15 lutego) oraz
 - o międzyplonu (j.w.) lub przyorania słomy lub przyorania obornika;

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(.....)

Wymogi jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone:

(...)

6. Zastosowanie m.in. w celu uzyskania dodatniego bilansu materii organicznej na działce rolnej:

- w zmianowaniu minimum 3 grup upraw w ciągu 5 lat zobowiązania;
- najpóźniej w 4 roku okresu zobowiązania, w dwóch różnych latach:
 - o międzyplonu (wysiewanego w terminie do 1 października, przy jednoczesnym zakazie wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania lub wapnowania, przed 15 lutego) oraz
 - o międzyplonu (j.w.) lub przyorania słomy lub przyorania obornika;

(...)

Zmiana w części 8.2.10.3.1.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 339

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 552 zł/ha

(...)

Stawka płatności jest ustalona w oparciu o bilans kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 1. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu wprowadzenia 4 uprawy, uprawy międzyplonu oraz koszty dwukrotnego badania gleby.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 883 zł/ha

(.....)

Stawka płatności jest ustalona w oparciu o bilans kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 1. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu wprowadzenia 4 uprawy, uprawy międzyplonu oraz koszty dwukrotnego badania gleby.

Obowiązująca od 2023 r. stawka płatności dla Pakietu 1. obliczona została w oparciu o wielkości wsparcia w ramach ekoschematów Planu Strategicznego WPR 2023-2027 promujących analogiczne praktyki (ekoschematy: Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe, Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia i Zróżnicowana struktura upraw).

W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym WPR 2023-2027 ulegnie zmianie (m.in. w wyniku zmian w zakresie ekoschematów) to obowiązywać ona będzie również w PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

Zmiana w części 8.2.10.3.2.1. Opis rodzaju operacji, strona 341-342

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(.....)

Na obszarach szczególnie zagrożonych erozją, gdzie obowiązuje norma Dobrej Kultury Rolnej (DKR 4) dotycząca zachowania minimalnej pokrywy glebowej na co najmniej 30% gruntów ornych w gospodarstwie, płatność w ramach tego pakietu przysługuje do powierzchni innej niż powierzchnia wskazana w celu spełnienia tej normy DKR, tym samym maksymalnie do 70% gruntów ornych w gospodarstwie.

(.....)

Wymogi, jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód:

(....)

4. Zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania, przed 1 marca;

(...)

7. Zakaz nawożenia;

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(....)

Na obszarach szczególnie zagrożonych erozją, gdzie obowiązuje norma Dobrej Kultury Rolnej (DKR 4) dotycząca zachowania minimalnej pokrywy glebowej na co najmniej 30% gruntów ornych w gospodarstwie, płatność w ramach tego pakietu przysługuje do powierzchni innej niż powierzchnia wskazana w celu spełnienia tej normy DKR, tym samym maksymalnie do 70% gruntów ornych w gospodarstwie.

W związku z dostosowaniem do ram prawnych nowego okresu programowania 2023-2027, od 2023 r. wszystkich rolników realizujących zobowiązanie w ramach wariantu 2.1. Międzyplony będzie obowiązywała nowa norma DKR 6 (minimalna pokrywa glebowa w celu uniknięcia niepokrytej gleby w najbardziej newralgicznych okresach). Norma DKR 6 będzie bowiem dotyczyła wszystkich gruntów ornych w kraju, a nie jedynie tych położonych na obszarach szczególnie zagrożonych erozją (wyznaczonych na potrzeby normy DKR 4 obowiązującej w okresie programowania 2014-2020). Z tego powodu, zasady przyznawania płatności opisane w poprzednim akapicie będą dotyczyły wszystkich rolników realizujących wariant 2.1., co oznacza istotną zmianę dla rolników, którzy obecnie realizują zobowiązania poza obszarami szczególnie zagrożonymi erozją (zmniejszenie poziomu przyznawanych płatności). Jeżeli rolnicy ci (realizujący zobowiązania w zakresie wariantu 2.1. poza obszarami erozyjnymi) nie zaakceptują takiego dostosowania do nowych ram prawnych, będą oni mogli zrezygnować z dalszej realizacji zobowiązania w ramach wariantu 2.1. Zobowiązanie to straci ważność, a w odniesieniu do okresu, w którym zobowiązanie było ważne, nie będzie wymagany zwrot płatności.

(.....)

Wymogi, jakie muszą zostać spełnione w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód:

(....)

4. Zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania lub wapnowania, przed 1 marca;

(...)

7. Zakaz nawożenia, z wyjątkiem wapnowania;

(...)

Zmiana w części 8.2.10.3.3.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 348

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 2031 zł/ha.

Płatność rolnośrodowiskowo-klimatyczna jest przyznawana w pełnej wysokości, niezależnie od powierzchni objętej wsparciem. Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 3. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu straty wartości plonów, koszty przycinki drzew i bielenia pni.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 2117 zł/ha.

Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna jest przyznawana w pełnej wysokości, niezależnie od powierzchni objętej wsparciem. Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 3. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu straty wartości plonów, koszty przycinki drzew i bielenia pni.

Od 2023 r. stawka płatności wynika z wyliczenia stawki płatności dla analogicznej interwencji Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 ulegnie zmianie to obowiązywać ona będzie dla beneficjentów PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

Zmiana w części 8.2.10.3.4.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 352

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Stawka płatności uzależniona jest od:

- (i) ekstensywnego użytkowania na OSO: 881 zł/ha,
- (ii) występowania gatunków ptaków tj.: rycyka (a także kszyka, krwawodzioba, czajki): 1027 zł/ha, wodniczki: 1389 zł/ha, dubelta (a także kulika wielkiego): 1279 zł/ha, derkacza: 739 zł/ha oraz
- (iii) typu siedliska: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe: 1514 zł/ha, zalewowe łąki selernicowe i słonorośla: 1382 zł/ha, murawy: 1503 zł/ha, półnaturalne łąki wilgotne: 982 zł/ha, półnaturalne łąki świeże: 1114 zł/ha, torfowiska: 775 zł/ha (wymogi obowiązkowe) lub 1304 zł/ha (wymogi obowiązkowe i uzupełniające).

(....)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 4. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono utracony dochód z tytułu ekstensyfikacji produkcji (w tym zmniejszenie wartości siana) oraz koszty związane z trudnością koszenia. W przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych i siedlisk lęgowych ptaków stawka płatności została pomniejszona o korzyści wynikające ze zmniejszonej wartości plonu spowodowanej opóźnieniem koszenia.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Stawka płatności uzależniona jest od:

- (i) ekstensywnego użytkowania na OSO: 881 zł/ha,

- (ii) występowania gatunków ptaków tj.: rycyka (a także kszczyka, krwawodzioba, czajki): 1055 zł/ha, wodniczki: 1555 zł/ha, dubelta (a także kulika wielkiego): 1347 zł/ha, derkacza: 1055 zł/ha oraz
- (iii) typu siedliska: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe: 1568 zł/ha, zalewowe łąki selernicowe i słonorośla: 1452 zł/ha, murawy: 1612 zł/ha, półnaturalne łąki wilgotne: 1115 zł/ha, półnaturalne łąki świeże: 1497 zł/ha, torfowiska: 912 zł/ha (wymogi obowiązkowe) lub 1536* zł/ha (wymogi obowiązkowe i uzupełniające).

(....)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 4. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono utracony dochód z tytułu ekstensyfikacji produkcji (w tym zmniejszenie wartości siana) oraz koszty związane z trudnością koszenia. W przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych i siedlisk lęgowych ptaków stawka płatności została 353 pomniejszona o korzyści wynikające ze zmniejszonej wartości plonu spowodowanej opóźnieniem koszenia.

Od 2023 r. stawka płatności wynika z wyliczenia stawki płatności dla analogicznej interwencji Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 ulegnie zmianie to obowiązywać ona będzie dla beneficjentów PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

(...)

Zmiana w części 8.2.10.3.5.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 357

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Stawka płatności uzależniona jest od typu siedliska: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe: 1514 zł/ha, zalewowe łąki selernicowe i słonorośla: 1382 zł/ha, murawy: 1503 zł/ha, półnaturalne łąki wilgotne: 982 zł/ha, półnaturalne łąki świeże: 1114 zł/ha, torfowiska: 775 zł/ha (wymogi obowiązkowe) lub 1304 zł/ha (wymogi obowiązkowe i uzupełniające).

(...)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 5. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono utracony dochód z tytułu ekstensyfikacji produkcji (w tym zmniejszenie wartości siana) oraz koszty związane z trudnością koszenia. W przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych stawka płatności została pomniejszona o korzyści wynikające ze zmniejszonej wartości plonu spowodowanej opóźnieniem koszenia.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Stawka płatności uzależniona jest od typu siedliska: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe: 1568 zł/ha, zalewowe łąki selernicowe i słonorośla: 1452 zł/ha, murawy: 1612 zł/ha, półnaturalne łąki wilgotne: 1115 zł/ha, półnaturalne łąki świeże: 1497 zł/ha, torfowiska: 912 zł/ha (wymogi obowiązkowe) lub 1536 zł/ha (wymogi obowiązkowe i uzupełniające).

(...)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 5. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono utracony dochód z tytułu ekstensyfikacji produkcji (w tym zmniejszenie wartości siana) oraz koszty związane z trudnością koszenia. W przypadku niektórych siedlisk przyrodniczych stawka płatności została pomniejszona o korzyści wynikające ze zmniejszonej wartości plonu spowodowanej opóźnieniem koszenia.

Od 2023 r. stawka płatności wynika z wyliczenia stawki płatności dla analogicznej interwencji Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 ulegnie zmianie to obowiązywać ona będzie dla beneficjentów PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

(...)

Zmiana w części 8.2.10.3.6.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 362

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 901 zł/ha (w przypadku uprawy), 1232 zł/ha (w przypadku wytwarzania nasion/materiału siewnego).

(...)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 6. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu: utraconej nadwyżki bezpośredniej w stosunku do standardowej uprawy, kosztu materiału siewnego typ kwalifikowany, koszty robocizny oraz prowadzenia dokumentacji, a w przypadku wytwarzania materiału siewnego dodatkowo po stronie korzyści uwzględniono większy przychód z tytułu produkcji materiału siewnego.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Stawka płatności: 1411 zł/ha (w przypadku uprawy), 1619 zł/ha (w przypadku wytwarzania nasion/materiału siewnego).

(...)

Stawka płatności jest ustalona na podstawie bilansu kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 6. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu: utraconej nadwyżki bezpośredniej w stosunku do standardowej uprawy, kosztu materiału siewnego typ kwalifikowany, koszty robocizny oraz prowadzenia dokumentacji, a w przypadku wytwarzania materiału siewnego dodatkowo po stronie korzyści uwzględniono większy przychód z tytułu produkcji materiału siewnego.

Od 2023 r. stawka płatności wynika z wyliczenia stawki płatności dla analogicznej interwencji Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 ulegnie zmianie to obowiązywać ona będzie dla beneficjentów PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

(...)

Zmiana w części 8.2.10.3.7.8. Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie), strona 366

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Wysokość wsparcia w ramach pakietu, jest uzależniona od posiadanych przez beneficjenta cennych ras wybranych gatunków zwierząt gospodarskich uczestniczących w programach ochrony, wynosi dla: bydła - 2516 zł/szt., koni małopolskich, wielkopolskich i śląskich- 2284 zł/szt., konika polskiego i koni rasy huculskiej – 1825 zł/szt., koni zimnokrwistych w typie sztumskim i sokólskim - 2038 zł/szt., owiec - 412 zł/szt., świń - 1234 zł/szt., kóz - 811 zł/szt.

(...)

Stawka płatności jest ustalona w oparciu o bilans kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 7. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu: utraconej nadwyżki bezpośredniej, prowadzenie dokumentacji hodowlanej, koszty związane z rozrodem (w przypadku bydła i koni) oraz inne koszty w zależności od gatunku, a po stronie korzyści uwzględniono w przypadku koni przychód ze sprzedaży żrebaka oraz zjazd rekreacyjnych.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Wysokość wsparcia w ramach pakietu, jest uzależniona od posiadanych przez beneficjenta cennych ras wybranych gatunków zwierząt gospodarskich uczestniczących w programach ochrony, wynosi dla: bydła – 2738 zł/szt., koni małopolskich i wielkopolskich – 2669 zł/szt., koni śląskich – 2461 zł/szt., konika polskiego i koni rasy huculskiej – 2395 zł/szt., koni zimnokrwistych w typie sztumskim i sokólskim – 2185 zł/szt., owiec – 500 zł/szt., świń – 1335 zł/szt., kóz – 953 zł/szt.

(...)

Stawka płatności jest ustalona w oparciu o bilans kosztów i korzyści gospodarstwa podejmującego działania w ramach Pakietu 7. W ramach poniesionych kosztów uwzględniono koszty z tytułu: utraconej nadwyżki bezpośredniej, prowadzenie dokumentacji hodowlanej, koszty związane z rozrodem (w przypadku bydła i koni) oraz inne koszty w zależności od gatunku, a po stronie korzyści uwzględniono w przypadku koni przychód ze sprzedaży żrebaka oraz zjazd rekreacyjnych.

Od 2023 r. stawka płatności wynika z wyliczenia stawki płatności dla analogicznej interwencji Planu Strategicznego dla WPR na lata 2023-2027. W przypadku, gdy stawka w Planie Strategicznym dla WPR na lata 2023-2027 ulegnie zmianie to obowiązywać ona będzie dla beneficjentów PROW 2014-2020 w takiej samej wysokości co w Planie Strategicznym WPR 2023-2027.

Zmiana w części 8.2.10.5. Informacje dotyczące konkretnego działania, strona 447

Zidentyfikowanie i zdefiniowanie istotnych elementów bazowych, w tym istotne obowiązkowe normy ustanowione zgodnie z tytułem VI rozdział I rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013, odpowiednie kryteria i działania minimalne ustanowione zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. c) ppkt (ii) i (iii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013, odpowiednie minimalne wymagania dotyczące stosowania nawozów i środków ochrony roślin oraz inne odpowiednie obowiązkowe wymagania ustanowione na mocy prawa krajowego

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Ad d. Poza powyższymi elementami, wymagania określone w prawodawstwie krajowym, które są odpowiednie do poszczególnych wymogów w ramach pakietów działania zapisano w części dotyczącej zobowiązań rolnictwa środowiskowo-klimatycznych.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Ad d. Poza powyższymi elementami, wymagania określone w prawodawstwie krajowym, które są odpowiednie do poszczególnych wymogów w ramach pakietów działania zapisano w części dotyczącej zobowiązań rolnośrodowiskowo-klimatycznych.

Zobowiązania kontynuowane po roku 2022 są dostosowane do ram prawnych okresu programowania 2023-2027. Wymogi określone dla pakietów/wariantów realizowanych w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 wykraczają ponad poziom bazowy, o którym mowa art. 70 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. *ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.*

Zmiana w części 8.2.10.5. Informacje dotyczące konkretnego działania, strona 452

Opis metody oraz założeń i parametrów agronomicznych, w tym opis wymogów minimalnych określonych w art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, które są istotne dla każdego rodzaju zobowiązania wykorzystanego jako punkt odniesienia przy obliczeniach uzasadniających koszty dodatkowe, dochody utracone w wyniku podjętego zobowiązania, poziom kosztów transakcyjnych; w stosownych przypadkach metoda ta uwzględnia pomoc przydzieloną na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1307/2013, w tym płatności z tytułu praktyk rolniczych korzystnych dla klimatu i środowiska, w celu uniknięcia podwójnego finansowania; w stosownych przypadkach metoda przeliczeniowa zastosowana przy innych jednostkach zgodnie z art. 9 niniejszego rozporządzenia

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

W Pakiecie 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie stawki dotyczące ras bydła, koni i świń przewyższają 200 euro/sztukę. Stawki te wynikają z obliczeń utraconych korzyści i dodatkowych kosztów i są niezbędne dla zapewnienia odpowiedniej, z punktu widzenia efektywności hodowli, wielkości populacji poszczególnych ras zwierząt, w tym dla ograniczenia ryzyka chowu wsobnego.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

W Pakiecie 7. Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie stawki dotyczące ras bydła, koni i świń przewyższają 200 euro/sztukę. Stawki te wynikają z obliczeń utraconych korzyści i dodatkowych kosztów i są niezbędne dla zapewnienia odpowiedniej, z punktu widzenia efektywności hodowli, wielkości populacji poszczególnych ras zwierząt, w tym dla ograniczenia ryzyka chowu wsobnego.

Obowiązujące od 2023 r. stawki płatności są takiej samej wysokości jak dla analogicznych zobowiązań w Planie Strategicznym WPR 2023-2027 i zostały wyliczone zgodnie z metodologią określoną w Planie. Jedynie w przypadku Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, z uwagi na to, że PS WPR 2023-2027 w ramach interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych nie przewiduje się zobowiązania analogicznego do tego pakietu, stawka płatności dla Pakietu 1. obliczona została w oparciu o wielkości wsparcia w ramach ekoschematów promujących analogiczne praktyki oraz obniżona do poziomu 74% pełnej stawki.

1. Przepis, zgodnie z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 11 lit. b ppkt (ii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

28 kwietnia 2022 r.

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

- a) **umożliwienie stosowania wapnowania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony**, jako odstępstwa od zakazu nawożenia/wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem spowoduje, że beneficjenci będą mogli aplikować wapno w okresie wolnym od prac polowych, bez opóźniania siewu wiosennego. Obecnie w ramach ww. pakietów obowiązuje zakaz wznawiania zabiegów agrotechnicznych, z wyjątkiem mulczowania, przed 15 lutego/1 marca, a w przypadku Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony również zakaz nawożenia. Rolnicy wnioskują jednak, aby wyłączyć z tych zakazów wapnowanie. Wapnowanie jest zabiegiem agrotechnicznym o dużym znaczeniu środowiskowym, a jednocześnie istotnym produkcyjnie i ekonomicznie dla regionu i kraju. Sprzyja on zwiększeniu aktywności mikrobiologicznej środowiska glebowego, aktywizacji procesów mineralizacji oraz zwiększeniu aktywności większości składników mineralnych. Zgodnie z opinią Instytutu Nawożenia Uprawy i Gleboznawstwa – Państwowego Instytutu Badawczego, wapnowanie można wykonać wiosną, latem, jesienią lub zimą na zamrożoną glebę. Jego stosowanie przed 15 lutym/1 marca nie wpłynie negatywnie na realizację celów środowiskowych pakietów. Należy zatem umożliwić stosowanie wapnowania przed 15 lutego/1 marca.
- b) **podwyższenie stawek płatności dla poszczególnych pakietów/wariantów** jest motywowane tym, że od 2023 r. będą funkcjonowały zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne zarówno w ramach PROW 2014-2020, jak i otworzy się możliwość przystępowania do instrumentów rolnośrodowiskowych w ramach PS WPR 2023-2027. Interwencje rolno-środowiskowo-klimatyczne PS WPR 2023-2027 w znacznej mierze są analogiczne w zakresie wymogów do pakietów PROW 2014-2020. Obecne stawki płatności dla Pakietów PROW 2014-2020 są niższe niż w analogicznych interwencjach PS 2023-2027, gdyż kalkulacje płatności dla PS 2023-2027 zostały sporządzone z zastosowaniem zmienionej metodologii/ z uwzględnieniem zaktualizowanych parametrów ekonomicznych.

W przypadku Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014-2020 nie przewiduje się w ramach interwencji rolno-środowiskowo-klimatycznych w PS WPR 2023-2027 analogicznego zobowiązania. Jednakże w PS WPR 2023-2027 praktyki, które wchodziły w zakres Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone, zostaną zaproponowane w ramach ekoschematów takich jak Międzyplony ozime/wsiewki śródplonowe, Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia i Zróżnicowana struktura upraw. Dlatego też stawka płatności dla Pakietu 1. obliczona została w oparciu o wielkości wsparcia w ramach ww. ekoschematów. Należy podkreślić, że przepisy UE umożliwiają w ramach płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych PROW 2014-2020 rekompensowanie części utraconych dochodów i poniesionych kosztów wynikających z realizacji podjętego zobowiązania. Z uwagi na to, że do wyliczeń pełnej stawki zastosowano maksymalne kwoty do ekoschematów, dla Pakietu 1. proponuje się przyjąć stawkę 883 zł/ha tj. 74% pełnej stawki 1188 zł/ha.

Powyższa zmiana jest uzasadniona merytorycznie, szczególnie biorąc pod uwagę obecne relacje cenowe.

- c) **dostosowanie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych do ram prawnych nowego okresu programowania** jest konieczne w świetle obowiązujących przepisów UE, zgodnie z którymi, zobowiązania podjęte w ramach Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020, które będą realizowane po roku 2022, powinny być dostosowane do ram prawnych kolejnego okresu programowania (chodzi o zapewnienie, że wymogi w ramach Działania nie pokrywają się z wymogami podstawowymi). Jeżeli beneficjent nie zaakceptuje takiego dostosowania, zobowiązanie traci ważność, a w odniesieniu do okresu, w którym zobowiązanie było ważne, nie wymaga się zwrotu. W praktyce oznacza to, że w sytuacji kiedy wymogi podstawowe w ramach warunkowości stanowiące poziom niepłatny (bazowy) dla wymogów ustanowionych w ramach DRŚK pokrywają się (nakładają) z wymogami tego działania to należy dostosować (zwykle podwyższyć) wymogi tego działania, aby wykraczały one ponad poziom bazowy. Tylko w takiej sytuacji można finansować zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020 (wymogi ponadstandardowe).

Przeprowadzona analiza wymogów pakietów/wariantów DRŚK PROW 2014-2020 pod kątem dostosowania do ram prawnych nowego okresu programowania wykazała, że w związku z rozszerzeniem od 2023 r. normy DKR dotyczącej minimalnej pokrywy glebowej na cały kraj (dotychczasowo norma odnosiła się do obszarów zagrożonych erozją wodną), może zmienić się sytuacja rolników, którzy podjęli zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w zakresie wariantu 2.1 Międzyplony na obszarach, które dotychczas nie były obszarami erozyjnymi. Zgodnie z obecnymi przepisami, beneficjent, który posiada w gospodarstwie grunty orne położone na obszarach zagrożonych erozją wodną (stanowiących ok. 9% powierzchni kraju) jest zobowiązany, do utrzymania na 30% tych gruntów wymaganej okrywy ochronnej. Jest to wymóg podstawowy, niepłatny. Zatem okrywa ochronna gleby w takim przypadku powinna być utrzymywana zarówno na gruntach ornym, objętych wariantem 2.1. (wymóg płatny Pakietu 2.) jak i na gruntach ornym, na których wariant ten nie jest realizowany, tj. na 30% powierzchni gruntów ornym położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną (wymóg niepłatny). Oznacza to, że grunty, na których w celu spełnienia wymogów wzajemnej zgodności, utrzymywana jest okrywa ochronna gleby, nie mogą być dekladowane w ramach tego wariantu. Tym samym, płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna za realizację tego wariantu na gruntach ornym położonych na obszarach zagrożonych erozją wodną może być przyznana do powierzchni nie większej niż 70% całkowitej powierzchni tych gruntów.

Od roku 2023 rozszerzona zostanie warunkowość w zakresie okrywy glebowej (DKR 6). Od tego momentu nie tylko rolnicy na obszarach zagrożonych erozją wodną (9% pow. kraju), ale na powierzchni całego kraju będą zobowiązani do utrzymania okrywy w okresie jesienno-zimowym na poziomie określonym w normie DKR 6. Oznacza to, że jeśli rolnik realizuje wariant 2.1. międzyplony w gospodarstwie, to za ten określony poziom tego zobowiązania nie powinien otrzymywać płatności, bo jest to wymóg podstawowy (warunkowość), choć do 2022 r. dostawał tę płatność. Z tego powodu należy umożliwić rolnikowi rezygnację z kontynuacji zobowiązania i nie żądać zwrotu środków. Natomiast dla zobowiązań realizowanych do tej pory na terenach erozyjnych sytuacja nie ulega zmianie.

Wymogi pozostałych pakietów Działania rolno-środowiskowo-klimatycznego PROW 2014-2020 wykraczają ponad ramy prawne kolejnego okresu programowania.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmian

- a) wprowadzenie odstępstwa od zakazu nawożenia/wznawiania zabiegów agrotechnicznych przed określonym terminem poprzez wyłączenie z tego zakazu zabiegu wapnowania w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone oraz Pakietu 2. Ochrona gleb i wód Wariant 2.1. Międzyplony ułatwi beneficjentom realizację zobowiązań, a jednocześnie nie wpłynie negatywnie na realizację celów środowiskowych;
- b) podwyższanie od 2023 r. stawek płatności spowoduje, że analogiczne zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w PROW 2014-2020 i PS WPR 2023-2027 będą miały jednolite stawki płatności. Zapewni to sprawiedliwe traktowanie beneficjentów obu programów realizujących analogiczne zobowiązania.
- c) dostosowanie zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych do nowych ram prawnych zapewni zgodność realizacji zobowiązań rolno-środowiskowo-klimatycznych z przepisami UE.

5. Wpływ zmiany na wskaźniki:

Brak

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Brak

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy